

> **Retouradres** Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
De heer dr. R.H. Dijkgraaf
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

**ATR, Adviescollege
toetsing regeldruk**
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

T 070 310 86 66
E info@atr-regeldruk.nl
www.atr-regeldruk.nl

Onze referentie MvH/RvZ/MR/Is/ATR3277/2024-U032

Uw referentie

Datum 4 april 2024
Betreft Wetsvoorstel integratie WEB BES en SKJ-wet

Geachte heer Dijkgraaf,

Het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) heeft op 15 januari 2024 het voorstel *Wijziging van de Wet educatie en beroepsonderwijs en andere wetten vanwege de modernisering van de regels voor beroeps- en volwassenenonderwijs en het voorkomen en bestrijden van voortijdig schoolverlaten in Caribisch Nederland (integratie WEB BES en SKJ-wet)* ontvangen voor toetsing.

De internetconsultatie is gehouden van 20 december 2023 tot en met 10 maart 2024. De beoogde datum van inwerkingtreding is 1 augustus 2025.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

Eén wettelijk kader

Het wetsvoorstel bewerkstelligt dat er één wettelijk kader komt voor het beroeps- en volwassenenonderwijs en voor het tegengaan van voortijdig schoolverlaten in het Caribische en het Europese deel van Nederland. Dit moet de uitvoering en naleving op deze beleidsterreinen in Caribisch Nederland eenduidiger en beter maken.

Volgens de toelichting bij het voorstel heeft het beroepsonderwijs op met name Bonaire grote stappen gezet, waardoor de Europees Nederlandse kwaliteitsnormen binnen bereik lijken te komen.¹ Vanuit dit perspectief is de stap naar één wettelijk kader logisch. Verder is de inzet van het wetsvoorstel om het voorzieningenniveau voor het beroepsonderwijs en de volwasseneducatie in Caribisch Nederland zoveel mogelijk gelijk te trekken met dat

¹ <https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwijssectoren/caribisch-nederland/documenten/rapporten/2022/02/07/kwaliteitsonderzoek-scholengemeenschap-bonaire-units-liseo-boneriano-speciale-lesplaatsen-mbo>.

in Europees Nederland. Met de invoering van vergelijkbare kaders en de daarbij behorende financiële middelen wil dit wetsvoorstel een impuls geven aan volwassenen-educatie. De noodzaak daarvoor ligt in het relatief hoge aantal burgers zonder startkwalificatie.

Voor wat betreft het voortijdig schoolverlaten (vsv) bewerkstelligt het wetsvoorstel dat de kaders die in Nederland gelden op hoofdlijnen ook gaan gelden voor jongeren van 12 tot en met 24 jaar in Caribisch Nederland. Dit is van belang, omdat de vsv-wetgeving in Europees Nederland – in tegenstelling tot de huidige SKJ-wet – ook een *preventief* aspect kent om voortijdig schoolverlaten te voorkomen.

Evaluatie

Nut en noodzaak van het wetsvoorstel zijn volgens het college voldoende onderbouwd. Conform de reguliere werkwijze wordt binnen vijf jaren na de inwerkingtreding van de wet verslag uitgebracht over de doeltreffendheid en de effecten van deze wet in de praktijk. Het college merkt daarbij op dat niet duidelijk is op welke aspecten de wet zal worden geëvalueerd. Evenmin is uitgewerkt wanneer de doelen zijn bereikt.

1.1 Het college adviseert een evaluatiebepaling op te nemen waarin nader is aangegeven op welke aspecten de wet wordt geëvalueerd en wanneer de doelen van de wet als gehaald mogen worden beschouwd.

2. *Minder belastende alternatieven*

Geen separate wetgeving

Het voorstel om over te gaan naar één wettelijk kader betekent nadrukkelijk *niet* dat alle Europees Nederlandse regelgeving zonder meer van toepassing wordt verklaard in Caribisch Nederland. Soms zijn er redenen om dat niet te doen. Het college acht dit uitgangspunt van belang om te voorkomen dat maatregelen niet geëigend of disproportioneel zijn voor Caribisch Nederland.

Intrekken of aanpassen van de SKJ-wet

De evaluatie van de specifieke SKJ-wet (2020) is betrokken bij de afweging om de wet in te trekken of aan te passen.² In deze afweging speelt vooral de complexe wettelijke positionering van de SKJ-uitvoeringsorganisaties een rol. De organisaties voeren een wettelijke onderwijstaak uit, staan deels onder toezicht van de Inspectie van het Onderwijs én werken onder verantwoordelijkheid van de openbare lichamen. Elke SKJ-uitvoeringsorganisatie moet jaarlijks subsidie aanvragen bij het openbaar lichaam. Dit leidt tot veel administratieve lasten en tot jaarlijks terugkerende onzekerheid over de financiering bij de SKJ-uitvoeringsorganisaties. De SKJ-evaluatie bevat onder andere aanbevelingen voor wijziging van de wettelijke kaders en de bekostiging. Volgens de toelichting bij het wetsvoorstel is hier echter niet voor gekozen, omdat het een forse herziening van de SKJ-wet zou vergen en "intensieve aanpassingen van de huidige uitvoeringspraktijk" zou vragen. De keuze voor aansluiting bij het vsv-beleid conform de Europees Nederlandse wetgeving biedt ook de mogelijkheid de positie van de organisaties minder ingewikkeld te maken. Het college heeft geen adviespunten met betrekking tot minder belastende alternatieven.

² <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-992348.pdf>.

3. Werkbaarheid

Met het intrekken van de SKJ-wet hebben de SKJ-uitvoeringsorganisaties en de SKJ-trajecten geen wettelijke basis meer. De contactschool krijgt de algehele coördinatie en maakt samen met relevante stakeholders een eilandelijk vsv-plan. De contactschool vraagt de middelen voor de uitvoering van dat plan aan en beheert ze daarna ook. Per eiland kan de contactschool in samenspraak met het openbaar lichaam besluiten welke organisaties betrokken worden bij het opstellen van het vsv-programma of bij de uitvoering ervan. Dit kunnen de voormalige SKJ-uitvoeringsorganisaties zijn, maar dat hoeft niet.

Volgens de toelichting bij het wetsvoorstel verschillen de drie eilanden onderling sterk wat betreft de deelnemersaantallen, de mate van schooluitval en de omvang van de potentiële doelgroep. De toelichting werkt niet uit wat de impact zal zijn voor de doelgroepen die momenteel gebruik maken van SKJ-uitvoeringsorganisaties. Het is daardoor niet duidelijk of het gewenste hulpaanbod voor hen gegarandeerd is.

3.1 Het college adviseert toe te lichten wat de gevolgen zijn voor de doelgroepen en het ondersteuningsaanbod waarbij momenteel de SKJ-organisaties betrokken zijn.

4. Gevolgen regeldruk

De gevolgen van het voorstel voor de administratieve lasten zijn kwalitatief beschreven in de toelichting bij het wetsvoorstel. De gevolgen zijn echter niet gekwantificeerd. Evenmin is onderscheid gemaakt tussen incidentele en structurele gevolgen. De gevolgen voor de openbare lichamen en ZBO's worden ook genoemd, maar zijn ten onrechte niet gedefinieerd als bestuurlijke lasten.

De volgende aspecten missen nog in de regeldrukparagraaf: (1) de gevolgen voor de bedrijfsvoering van de scholen; (2) de gevolgen voor de regeldruk bij het voornemen - van de Scholengemeenschap Bonaire (SGB)- om een nieuwe opleiding te starten; (3) de gevolgen voor de regeldruk bij het voornemen, van een andere instelling dan de SGB, om een nieuwe bekostigde beroepsopleiding te starten; en (4) de regeldrukgevolgen voor het toezicht. Verder vermeldt de toelichting niet of er gevolgen zijn voor bedrijven, waaronder niet-bekostigde onderwijsvoorzieningen.

4.1 Het college adviseert de regeldrukparagraaf volledig te maken conform de Rijksbrede methodiek.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van dit voorstel:

Indienen nadat met de adviespunten rekening is gehouden.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris